

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА АРХЕОЛОГІЇ ТА МУЗЕЄЗНАВСТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
з навчальної роботи

«__» _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ВИСТАВКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ТА
ВІРТУАЛЬНІ МУЗЕЇ
для студентів

галузь знань **02 Культура і мистецтво**
спеціальність **027 Музеєзнавство, пам'яткознавство**
освітній рівень **другий (магістрський)**
освітня програма **Музеєзнавство, пам'яткознавство**
вид дисципліни **вибіркова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2019/2020
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Ляпіна Олена Валеріївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії Центральної та Східної Європи

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Розробник: Ляпіна Олена Валеріївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії Центральної та Східної Європи

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри археології та музеєзнавства

_____ (Терпиловський Р.В.)

Протокол № __ від «__» _____ 2019 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол від «__» _____ 20__ року №__

Голова науково-методичної комісії _____ Купчик О. Р.

«__» _____ 20__ року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – ознайомити студентів з актуальними тенденціями розвитку новітніх інформаційних технологій; показати можливості, сфери та специфіку застосування мультимедіа у сучасних музеях України і світу, зокрема про проектуванні і створенні новітніх форм музейної презентації – віртуальних експозицій і музеїв.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* основи сучасних інформаційних технологій.
2. *Вміти* використовувати стандартне програмне забезпечення для науково-дослідної роботи.
3. *Володіти елементарними навичками* пошуку, класифікації, критики джерел, орієнтуватися у віртуальному інформаційному просторі.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Ознайомлення з одним із сучасних напрямів розвитку музейної справи – впровадженням нових технологій в експозиційний дизайн і простір, а також у соціокультурну музейну практику. Подається загальний огляд використання новітніх інформаційних технологій, зокрема, мультимедіа, в музейній сфері, аналізуються особливості та різні форми їх застосування. Розкриваються основні підходи, методики, особливості роботи з новітніми інструментами в музеях, зокрема технологіями AR, VR, 3D реконструкціями, віртуальними етикетками. Визначаються основні підходи, переваги й обмеження віртуальних музеїв як нової форми збереження національної культурної спадщини.

4. Завдання (навчальні цілі) – ознайомити студентів з можливостями застосування мультимедіа та веб-технологій у музейній діяльності, проаналізувати основні світові тенденції щодо впровадження новітніх технологій в музейне повсякдення, навчити основам професійної комунікації, познайомити з правилами та закріпити вміння розміщувати наукову інформацію в Інтернеті. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні *засвоїти* модерні принципи науково-дослідної роботи в музеях, *вміти* використовувати сучасні інформаційні технології відповідно до завдань збереження культурної спадщини України.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумко- вій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	<i>Знати</i> термінологічно-понятійний апарат дисципліни	<i>Лекція</i>	<i>Контрольна робота 1</i>	5%
1.2	<i>Знати</i> основні форми застосування інформаційних технологій у музейній сфері	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Усне опитування, реферат</i>	5%
1.3	<i>Знати</i> види, принципи створення, відмінності віртуальної презентації музеїв	<i>Лекція</i>	<i>Контрольна робота 1</i>	5%
1.4	<i>Знати</i> основні напрями музейної діяльності, де найбільш поширені інформаційні технології	<i>Лекція, семінарське заняття</i>	<i>Усне опитування</i>	5%
1.5	<i>Знати</i> правила та принципи розміщення та оцінювання інформації у віртуальному просторі	<i>Лекція</i>	<i>Контрольна робота 2</i>	5%
1.6	<i>Знати</i> основне програмне забезпечення для створення віртуальної музейної експозиції	<i>Лекція, самостійна робота</i>	<i>Реферат</i>	5%

1.7	Знати основні програмно-апаратні засоби для роботи з мультимедіа	Лекція, семінарське заняття	Усне опитування	5%
2.1	Вміти визначати переваги і ускладнення віртуалізації музею.	Лекція, семінарське заняття	Усне опитування? Контрольна робота 2	5%
2.2	Вміти обирати й застосовувати програмне забезпечення для створення віртуальної експозиції, інтернет-представництва музейної установи.	Семінар	Усне опитування	5%
2.3	Вміти розроблювати основні види діяльності з використанням цифрових технологій.	Лекція, семінарське заняття	Усне опитування	10%
2.4	Вміти представляти результати діяльності в електронному вигляді.	Семінарське заняття	Усне опитування	5%
2.5	Вміти використовувати різноманітні мережеві сервіси для роботи з віртуальною реальністю	Семінарське заняття	Усне опитування	5%
2.6	Вміти використовувати комп'ютерні програми планування музейної експозиції	Лекція, семінарське заняття	Усне опитування	5%
2.7	Вміти аналізувати музейні сайти, мобільні додатки	Лекція, семінарське заняття	Усне опитування	5%
2.8	Вміти аналізувати специфіку, регіональні та галузеві особливості музеїв щодо використання ними мультимедійних технологій	Самостійна робота	Реферат	5%
2.9	Вміти аналізувати історичний розвиток впровадження новітніх технологій у музейну сферу.	Лекція, семінар	Залік	10%
2.10	Вміти пояснювати особливості застосування новітніх технологій у різних напрямках діяльності музеїв	Лекція, семінар	Залік	10%

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота з тем ЗМ1: РН 1.1, 1.3. – 10 балів/6 балів*.
2. Контрольна робота з тем ЗМ2: РН 1.5, 2.1 – 10 балів/6 балів.
3. Реферат 1, 2: РН 1.2, 1.6 – 12 балів/7 балів.
4. Реферат 3: РН 2.7 – 6 балів/4 бали.
5. Оцінювання роботи під час семінарських занять ЗМ1: РН 1.2, 1.4, 2.1-2.3 – 18 балів/11 балів.
6. Оцінювання роботи під час семінарських занять ЗМ2: РН 1.7, 2.4-2.8 – 24 балів/14 балів.
7. Підсумкове контрольне опитування (залік): РН 2.9, РН. 2.10 – 20/12 балів

*максимальний бал/пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – залік;

- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 20 балів;

Оцінюються такі результати навчання студента: знання спеціальної термінології, її коректне застосування, розуміння особливостей процесу інформатизації музейної сфери України і світу, знання правил роботи з новітніми технологіями, вміння адекватно обирати цифрові продукти для реалізації певного завдання, реклами музейної діяльності, розуміння специфіки використання різних форм мультимедійних комп'ютерних систем в сучасних музеях, базові навички роботи зі спеціалізованим програмним забезпеченням для музеїв.

- форма проведення заліку – усна, види завдань – завдання, які потребують розгорнутих відповідей;

- мінімальний пороговий рівень залікової оцінки, за якої залік вважається складеним – **12 балів.**

Необхідна умова допуску до заліку: студент не допускається до заліку, якщо під час семестру набрав менше ніж **48 балів.**

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (бали, отримані під час семінарів (усні опитування); бали, отримані під час модульного контролю (письмова контрольна робота); бали, отримані за самостійну роботу (за підготовку рефератів), а також бали, отримані під час підсумкового контролю (заліку).

(Зразки тестових завдань для модульних контрольних робіт, перелік індивідуальних завдань, питання та завдання підсумкової контрольної роботи див. Навчально-методичний комплекс з даної дисципліни).

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулів. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, семінарські заняття, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-3, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 4-6.

Оцінка успішності знань студентів здійснюється в двох формах: семестрове оцінювання (контрольні роботи, усне опитування, реферати) і підсумкове оцінювання (залік).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, семестрове оцінювання – максимум 80 балів; підсумкове оцінювання (залік) – максимум 20 балів).

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Підсумкове
--------------------	--------------------	------------

Мультимедіа технології в сучасному музеї			Музеї у віртуальному просторі			оцінювання /залік
40 залікових балів (максимум)			40 залікових балів (максимум)			20 балів (максимум)
<i>Семінарські заняття</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	<i>Семінарські заняття</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Модульний контроль</i>	
18 (максимум)	12 (максимум)	10 (максимум)	24 (максимум)	6 (максимум)	10 (максимум)	

Упродовж семестру оцінюється робота студента під час кожного семінарського заняття (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінарського заняття студент має можливість досягти від 0 до 6 балів. Критеріями оцінювання роботи студента під час семінарського заняття є:

- Повнота розкриття питання, володіння термінологією 1 бал;
- Логіка та аргументованість викладення 1 бал
- Вміння виявляти причинно-наслідкові зв'язки 1 бал;
- Використання основної та додаткової літератури 1 бал;
- Аналітичні міркування, вміння робити висновки 1 бал;
- Культура мовлення 1 бал.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання як окремих тем, так і деяких розділів тем програми курсу. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється у формі оцінювання рефератів, модульних контрольних робіт.

Реферат студент подає викладачеві на останньому семінарі кожного Змістового модулю, зокрема Реферат 1, 2 (останній тиждень вересня, друга декада жовтня) і Реферат 3 (останній тиждень листопада). Критеріями оцінки самостійної роботи студента є:

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 5-6 балів;
- тема розкрита неповно 4-3 бали;
- реферат суто компілятивного рівня 2 бали;
- розкритий лише окремий аспект 1 бал.

Теми рефератів з кожного змістового модулю викладач пропонує студентам на першому занятті відповідного модулю: ЗМ1 – початок вересня, ЗМ2 – третя декада жовтня.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться **контрольні роботи (МК)**, зокрема Контрольна робота 1 (остання декада жовтня) і Контрольна робота 2 (остання декада листопада). Участь студентів в контрольних заходах обов'язкова. МК проводиться у письмовій формі. Завдання контрольної роботи містить 2 запитання, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 5 балів.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

ПІДСУМКОВЕ КОНТРОЛЬНЕ ОПИТУВАННЯ (ЗАЛІК)

На останній лекції з дисципліни з усього обсягу пройденого і відведеного на самостійну роботу студентів матеріалу проводиться підсумкове контрольне опитування (2 запитання). На заліку студенти мають дати розгорнуту відповідь на два загальні питання, кожне з яких оцінюється в 10 балів.

Критеріями оцінювання відповіді є:

- Відповідь повна, подане власне бачення проблеми 10;
- Відповідь повна, подане власне бачення проблеми та зроблені ґрунтовні висновки, проте наявні окремі незначні помилки при викладі фактичного матеріалу 8-9;
- Відповідь відображає знання фактичного матеріалу з питання 6-7;
- Відповідь демонструє знання фактичного матеріалу, але допущені окремі помилки 4-5;
- Відповідь фрагментарна, відображені лише деякі аспекти проблеми 3;
- Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі фактичного матеріалу 2;
- Відповідь мастить значні помилки елементарного рівня 0-1.

Обов'язковою вимогою для допуску до підсумкового контрольного опитування (заліку) є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 48 балів (тобто не менше 60% від загальної кількості балів, які можливо отримати під час семестрового оцінювання). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт (отримання не менше 6 балів з 10 можливих за кожен).

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Залік	Підсумкова оцінка
Рекомендований мінімум	24	24	12	60
Максимум	40	40	20	100

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва лекції	Кількість годин		
		Лекції	Семінари/ лаборат., практичні	Самостійна робота
Змістовий модуль 1 Мультимедіа технології в сучасному музеї				
1	Віртуальний музей і віртуальна експозиція. Історія виникнення та особливості термінології	2	-	10
2	Мультимедіа в експозиційно-виставковому просторі	3	2	8
3	Віртуальна виставка: визначення, особливості застосування, переваги і обмеження	2	4	8
	Реферати з тем ЗМ1	-	-	4
Модульна контрольна робота		1		
Змістовий модуль 2 Музеї у віртуальному просторі				
4	Віртуальний музей: принципи створення і функціонування	4	4	8
5	Музейний сайт: структура та правила створення контенту	2	2	10
6	Мобільні технології для музеїв	1	2	8
	Реферат з тем ЗМ2	-	-	4
Модульна контрольна робота		1		
	ВСЬОГО	16	14	60

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – **16 год.**

Семінарські заняття – **14 год.**

Самостійна робота - **60 год.**

Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Бабенко В.С. Виртуальная реальность: Толковый словарь терминов. Санкт-Петербург, 2006.
2. Максимова. Т. Виртуальные музеи: типология и функциональная специфика. Москва: Экон-информ, 2014.
3. Музей и современные технологии. Томск, 2006.
4. Ноль Л. Я. Информационные технологии в деятельности музея: Учеб. пособие. Москва, 2007.
5. Шлыкова О.В. Культура мультимедиа: Уч. пособ. для студентов. Москва, 2004.
6. Салата О. О. Основы музеезнaвства. Навчально-методичний посібник. Вінниця, 2015.

Додаткова

1. Банах В. М. Музейні інновації та інтерактивність у теорії та практиці музейної справи. *Historical and Cultural Studies*. 2016. Т. 3. №1. С. 1-5.
URL: <https://u.to/E89Zfq>
2. Березюк Т. Особливості та специфіка побудови інтерактивних музейних експозицій. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Музеезнaвство і пам'яткознaвство*. 2018. Вип. 1. С. 48-55.
3. Гураль Р. І. Новітні технології у музейній справі // II Науково-практична конференція "Музейна педагогіка – проблеми, сьогодення, перспективи". (25-26 вересня, 2014 р., м. Київ). Київ, 2014. С 26-28.
4. Жук Ю.А. Мультимедийные технологии [Электронный ресурс]: учеб. пособие. Сыктывкар: СЛИ, 2012. URL: [http:// http://62.182.30.44/ft/301-000285.pdf](http://62.182.30.44/ft/301-000285.pdf).
5. Малкова Е. В., Сизова И. А. Применение информационных технологий в классических художественных музеях: учеб. пособие. Томск: Изд-во Том. ун-та, 2017.
6. Маньковська Р.В. Новітні технології у формування сучасного музейного простору. *Питання історії науки і техніки*. 2013. №2. С. 78-80.
7. Петрович В., Рябчикова Ф. Проблеми застосування новітніх технологій в обліку музейних предметів. *Острозький краєзнавчий збірник*. 2012. Вип. 5. С. 173-177.
8. Сизон О.О. Інноваційні музейні заклади у світі та в Україні. *Географія та туризм*. 2010. Вип. 8. С. 182-188.
9. Разувалова Е. В., Руденко К. А. Визуальные и виртуальные реконструкции в музейном пространстве. *Russian Digital Libraries Journal*. 2015. V. 18. No 5. С. 302-317.
10. Carreras C., Mancini F. A Story of Great Expectations: Past and Present of Online/Virtual Exhibitions. *DESIDOC Journal of Library & Information Technology*. 2014. Vol. 34, No. 2, pp. 87-96.
11. Foo, S. Online virtual exhibitions: Concepts and design considerations. *DESIDOC (Defence Scientific Information & Documentation Centre) Bulletin of Information Technology*. 2008. 28(4), pp. 22-34.